«БЕКІТЕМІН»
ҚР БҒМ «Ұлттық тестілеу орталығы» РМҚК директоры
________ Р. Т. Емелбаев
«16» қараша 2022 ж.

«Арнайы педагогика» пәні бойынша
Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған тест спецификациясы
(2022 жылдан бастап қолдану үшін)

1. Мақсаты: Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагог қызметкерлерді аттестаттау барысында Ұлттық біліктілік тестілеуді өткізу мақсатында құрастырылған.

2. Міндеті: Педагогтердің біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Мазмұны: «Арнайы педагогика» пәні бойынша оқу бағдарламасына сәйкес оқу материалдары енгізілген.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Арнайы педагогиканың теориялық негіздері	01	Арнайы педагогикадағы негізгі ұғымдар мен түсініктер
		02	Арнайы педагогиканың пәндік салалары мен ғылыми зерттеу әдістері
02	Арнайы білім берудің даму кезеңдері	03	Арнайы педагогиканың ғылым ретінде шетелдерде дамуы
		04	Қазақстан Республикасында арнайы педагогиканың ғылым ретінде дамуы
03	Арнайы педагогиканың ғылыми негізделуі	05	Арнайы педагогиканың ғылыми негізделуі
04	Ерекше білімді қажет ететін тұлғаларға арнайы білім беру	06	Арнайы білім берудің оқыту процесі
		07	Арнайы білім берудің мазмұны
		08	Арнайы педагогиканың принциптері
05	Арнайы білім берудің оқыту әдістері	09	Арнайы білім беру технологиялары
		10	Арнайы оқытуды ұйымдастыру формалары
		11	Арнайы педагог тұлғасы
06	Ерекше білім алу қажеттілігі бар білім алушыларға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету	12	Мектепте ерекше білім алу қажеттілігі бар білім алушыларға психологиялық-педагогикалық ұйымдастыру
		13	Мектептік консилиумдар құру және ерекше қажеттіліктері бар балаларға интенсивті, кең және арнайы қолдау көрсету
07	Қазіргі арнайы білім беру жүйесі	14	Мүмкіншілігі шектеулі тұлғаларға әлеуметтік, медициналық, педагогикалық, түзете көмек көрсету мекемелері
		15	Мектепке дейінгі арнайы білім беру жүйесі
		16	Мүмкіндігі шектеулі тұлғалардың кәсіби білім алуы, оларды кәсіби бағдарлау

08	Арнайы білім берудің педагогикалық жүйелері	17	Психикалық дамуы тежелген тұлғалардың арнайы білім алуы
		18	Зияты зақымдалған тұлғалардың арнайы білім алуы
		19	Тіл кемістігі бар балаларға педагогикалық көмек беру жүйесі
		20	Есту қабілеті зақымдалған тұлғаларға арнайы білім беру жүйесі
		21	Көру қабілеті зақымдалған тұлғаларға арнайы білім беру жүйесі
		22	Аутизм жағдайдағы тұлғаларға арнайы білім беру жүйесі
		23	Тірек-қимыл қозғалыс аппараты зақымдалған тұлғаларға арнайы білім беру жүйесі
		24	Күрделі кемістігі бар тұлғаларға арнайы білім беру жүйесі
09	Қазіргі инклюзивтік білім берудің жағдайы мен даму тенденциялары	25	Жалпы білім беру жағдайында ерекше қажеттіліктері бар балаларды оқытуды ұйымдастыру бойынша ұсыныстар
		26	Инклюзивті білім берудің ҚР нормативті-құқықтық құжаттары және негізгі ұғымдары мен принциптері
10	Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б).		

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы.

Арнайы педагогика жалпы педагогиканың құрамдас бөлігі болып табылады; ҚР мен шетелдердегі арнайы білім берудің теориясы мен практикасы; ерекше білім беруді қажет ететін тұлғаларға арнайы білім берудің жүйесі.

Арнайы педагогиканың барлық салаларында теориялық және практикалық жетістіктері мен фактілі материалдар, негізгі заңдылықтарын анықтауға бағытталған сұрақтар.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 26 %; орташа деңгейде (В) – 60 %; жоғары деңгейде (С) – 14 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формасы: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тапсырмалар орындалуының орташа уақыты: Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

Бірнеше жауап нұсқасынан барлық дұрыс жауаптар үшін – 2 балл, жіберілген бір қате үшін – 1 балл, екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

9. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Байтурсынова А.А. Арнайы педагогика. – Алматы., 2009.
2. Абаева Г.А., Торебаева К.Ж., Оразаева Г.С. Арнайы педагогика: Оқу құралы - «Medet group» ЖШС, 2014.
3. Елисеева И.Г., Ерсарина А.К. Жалпы білім беру мектептеріндегі ерекше білім алуды қажет ететін балаларға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету: әдіс.нұсқаулық/ - Алматы: ТП ҰҒПО, 2019.
4. Білім беру ұйымдарындағы психологиялық-педагогикалық консилиум ережесі. Әдістемелік ұсынымдар. – Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2016.
5. Инклюзивтік білім беру жағдайында 8 санат бойынша ерекше білім беруде қажеттіліктері бар балалардың оқытуын ұйымдастыру. Әдістемелік ұсынымдар. – Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2016.
6. Мектептік консилиумдар құру және ерекше қажеттіліктері бар балаларға интенсивті, кең және арнайы қолдау көрсету. Әдістемелік ұсынымдар. – Астана: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2015.
7.Қ.Өмірбекова, Қ.Серкебаев Логопедия Оқу құралы. -Алматы. Республикалық баспа кабинеті, 1996.
8. Қ. Қ. Өмірбекова, Г. С .Оразаева, Г. Н. Төлебиева, Г. Б. Ибатова Логопедия. Оқулық: Жоғарғы педагогикалық оқу орындарының дефектология бөлімдерінің студенттеріне арналған оқулық (Қ. Қ. Өмірбекованың редакциясымен) – Алматы: ЖШС РПБК «Дәуір», 2011.
9. Ерекше қажеттіліктері бар балаларды жалпы білім беру үдерісіне енгізу үлгілерін дайындау. Әдістемелік ұсыныстар.– Астана: Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2015.
10. Оспанбаева М.П. Инклюзивті білім беру мазмұны және әдістемесі: оқу құралы - Алматы: Қазақ университеті, 2019.
11. Каримова Г.М., Дефектология негіздері, Ақтөбе 2012.

КЕЛІСІЛДІ:
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрлігінің
Мектепке дейінгі және орта білім
комитеті

_______________ _______________
(қолы) (Т.А.Ә)
«16» сәуір 2022 ж.